

Sygn. akt V CSK 585/13

POSTANOWIENIE

Dnia 17 czerwca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski

w sprawie z wniosku A. R.

przy uczestnictwie B. K., K. S., J. X., K. K., F. K., W. K., J. S., X. S., E. S., I. T.
i K. X.

o stwierdzenie nabycia spadku po R. N. K.,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 czerwca 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników postępowania B. K., K. S. i J. X.
od postanowienia Sądu Okręgowego w O.
z dnia 9 kwietnia 2013 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków ograniczających dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Wprawdzie skarżący odwołali się do istotnego zagadnienia prawnego oraz wskazali na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, niemniej nie występują te przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia

13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.; z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, niepubl.).

W przedmiotowej sprawie skarżący wskazali na istotne zagadnienie prawne związane z potrzebą dokonania wykładni art. 1015 k.c. w zw. z art. 101 § 3 k.r.o.

Uszło uwagi skarżących, że przedmiotowe zagadnienie dotyczące zasad liczenia terminu do złożenia oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku było przedmiotem analizy podjętej przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 20 listopada 2013 r. (I CSK 329/13, LEX nr 1438781) oraz poprzedzającym je postanowieniu z dnia 13 grudnia 2012 r. (V CSK 18/12, LEX nr 1293843).

W ich uzasadnieniu Sąd Najwyższy przyjął, że jeżeli spadkobierca nie ma zdolności do czynności prawnych, początkiem terminu w stosunku do niego jest dzień, w którym o tytule jego powołania dowiedział się jego przedstawiciel ustawowy. Ukształtowanie w art. 1015 § 1 k.c. terminu do złożenia oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku jako terminu zawitego prawa materialnego oznacza, że z chwilą jego upływu wygasa uprawnienie do skorzystania z tego prawa podmiotowego, a oświadczenie złożone po upływie terminu nie wywołuje żadnych skutków prawnych. Upływ terminu uwzględniany jest z urzędu, nie ma żadnych możliwości jego przedłużenia, a w art. 1015 § 2 k.c. przewidziane zostały konsekwencje biernego zachowania się spadkobiercy, w postaci prostego przyjęcia spadku, zaś w odniesieniu do osoby nie mającej pełnej zdolności do czynności prawnych albo osoby, co do której istnieje podstawa do jej całkowitego ubezwłasnowolnienia, albo osoby prawnej, niezłożenie oświadczenia w terminie jest jednoznaczne z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza.

Skoro zatem przedstawione, przez skarżących zagadnienie prawne było już przedmiotem oceny i wyjaśnień przez Sąd Najwyższy, nie ma potrzeby wydawania kolejnego postanowienia na ten temat.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).